

РЕФЕРАТ

**Глобални цели, интереси и потребности на системата
сигурност**

Специалност: Защита на КИН на РБ

Проверил: Доц. Стефан Симеонов

**12.12.2010
Град София**

Глобални цели, интереси и потребности на системата сигурност

Гордиевият възел на глобализацията

на пръв поглед неразрешим проблем, който може да бъде решен с неконвенционално и енергично действие

Терминът „Глобализъм“ за първи път е употребен през 1978 г. в списанието „Американски банкиер“. Доколко обаче това понятие е изобретение на съвременността и днешното обществено устройство? Семената на толкова актуалното претопяване на физическите и културни граници са посяти още преди повече от две хилядолетия от ахемедините - династията, поставила началото на първата Персийска империя, управлявала през своя разцвет повече от 7 милиона квадратни километра територия и най-големият дял от световното население, достиган някога в империя в световната история. Преди 26 века на земите на днешен Иран е било положено началото на глобализма и общата съдба и религия на всемирното човечество. Кое то ни навежда на мисълта, че вероятно донякъде е оправдано и се основава на недостъпно познание схващането на китайците за цикличността на събитията във времето и пространството и затворения, повторяем кръг на Минало, Настояще и Бъдеще.

Периодът 550г. пр.н.е. – 2010г. сл.Хр. е белязан от възхода и краха на многобройни системи – политически, икономически, социални... Многобройни идеологии са достигнали своя зенит. Безброй пъти е изместван центърът на човешките нужди и организационната форма, институционализацията на тяхното задоволяване. Безчет култури са се раждали и са градили свои ценности и морал. Трансформациите на общественото развитие са неизброими. Но не и неговите потребности. А сигурността като потребността е неизменна, непроменлива величина, категория, чието съществуване е независимо от системата и статуквото, в което се развива обществото.

За да определим целите, интересите и потребностите на системата сигурност в 21 век е пряко наложително да бъде формулирано универсално разбиране за тенденциите в развитието на днешния свят без граници и да познаваме в дълбочина значението на понятията глобализъм и сигурност.

Най-разпространената интерпретация на термина Глобализация означава серия от икономически, социални, технологични, религиозни и политически процеси, проявяващи се във взаимовръзките и отношенията между отделните държави, организации и хора, всеобщо разпространение и взаимопроникване на идеи, капитали, технологии и културни особености на световно ниво, премахване на границите и разстоянията като фактор на развитие в световен мащаб. Глобализацията и нейните специфични импликации в отделните сфери на политическия и социален живот диктуват изменението на формите на междудържавните отношения и сътрудничество.

Глобализацията като универсален процес е естествен процес на миграция на всякакви видове ресурси по света: парични, човешки, производствени, икономически. Появяват се принципино нови политически интереси, географските граници и правителствата практически губят своите функции и контрол, уеднаквява се езика и маркетинговите усилия по света, развива се информационно общество, по-слабо податливо на управление. Ефектите на глобализацията са също така отворените пазари, свободното движение на скоти, труд и капитали, икономическата взаимозависимост, глобалните екологични проблеми и недостига на суровини. Глобализацията се определя и от изострената зависимост от науката и технологичното развитие. Информационните потоци се превръщат в основен фактор на глобализационния процес и в идеологически инструментариум, както са и безпрецедентното разширяване на търговията, либерализирането на процесите на движение на капитали, експанзията на идеите за пазарния механизъм, революцията на комуникациите и неограниченият достъп до информация.

Глобализацията, освен за всеобхватния икономически подем и общи политики, е и водещата причина за нагнетеното напрежение между различните култури, религии и ценности. Други характеристика на глобалния свят са и изчезващите функции на държавата, която все по-често включва в различни обединения и схеми за сътрудничество, при което отдава част от своите правомощия и все повече се приема за формално обединение. Това естествено води до криза на държавността. Свободата на пазара значително улеснява и разпространението на оръжия и военни технологии.

Ефектите от глобализацията могат с лекота да бъдат определени като спорни за устойчивото развитие. Глобалните промени създадоха нови световни проблеми, носещи стратегически последици и имащи противоречив характер. Тези проблеми засягат самото съществуване на човечеството, а разрешаването им може да стане само чрез съгласувани общи усилия.

Последиците от мащабните промени включват обаче не само нови заплахи за сигурността, но и нови възможности за нейното укрепване. Новото възприятие за света като за единна общност, която се подчинява на унифицирани съгласувани стратегии предполага очертаване и на нови граници на възприятието за сигурност, които трудно могат да бъдат разбрани извън контекста на промените, настъпили в резултат на интензивните процеси на глобализация. Възниква потребността от изграждане на глобална система за сигурност, която да гарантира функционирането на глобалната икономика, защото глобалната война, като резултат от конфликт между враждуващи общности, е по-малко вероятна, отколкото глобален хаос от загуба на политически контрол над събитията.

Ако приемем едно по-широко разбиране за сигурността, тя може да бъде определена като състояние на обществото и личността, при което не съществува опасност от политическа и икономическа принуда, гарантирани са основните интереси и свободите на гражданите, отсъстват неравновесия и кризисни състояния на обществената система.